

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztőtökön.
Előfizetés: Egész évre 12 k., fél évre 6 k.,
negyed évre 3 k. Egyes szám ára 12 fill.

Főszerkesztő: Dr. CSILLAG KÁROLY
Felelős szerkesztő: OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-u. 7. sz. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítattak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. Nyilttér sora 30 f.

Az adókiivetés.

Zombor, 1906. augusztus 23.

Most folyik országsszerte az adókiivetés és ennek nyomán felzudul az egész közvélemény. Valahányszor adóvetnek ki a hatóság járszallagján vezetett adókiivető bizottságok, elmaradhatatlan a panasz a közönség köréből, ami természetes is. Mert adót nem fizet senki sem szívesen. Ezáltal azonban jogos minden panasz az adókiivető bizottságok ellen, mert eddig még nem tapasztalt könyörtelenséggel járnak el a harmadosztályu kereseti adót fizető polgárok ellen.

Mintha fölülről azt a határozott direktívt adták volna az összes pénzügyigazgatóságoknak, hogy tíz-husz-harminc százalékkal emeljék az adókat. Nem tudjuk, hogy tényleg így történt-e, de minden esetre el kell fogadnunk azt, hogy sem a pénzügyigazgatóságok kiküldöttei, sem az adókiivető bizottságok tagjai nem a saját szakálukra emelik az adókat, és úgyszólván versenyeznek a hatósági közeggel az adóemeléshen.

Már pedig az a közönség, a melyre ezeket a nagy adókat kiivetik, sőt részben ki is vetették, nem bírja elviselni az új, a nagyobb terheket. A legutóbbi négy esztendő egy nagy gazdasági krízis volt, kereskedelmünk és iparunk ez idő alatt nemcsak, hogy meg nem erősödött, hanem gyöngült és pusztult. Ezekre a társadalmi osztályokra nagyobb terheket rakni már az állam érdekében sem lenne szabad. Mi elismerjük azt, hogy az államnak az ő fokozott kiadásaihoz fokozott bevételekre van szükség,

de nem ismerjük el azt, hogy az államnak joga lenne a túlzott adóteherrel a kereskedő és iparos osztály ekzisztenciáját kétségessé tenni. Az államnak nem lehet az a feladata, hogy elviselhetetlen terheket rójon a polgárságra s így tartsa fenn az állambiztosítást egyensúlyát, hanem az, hogy ha kiadásai növekednek, más uton kell szereznie fedezetet.

Ezzel a kimeletlen adótaktikával csak azt érik el, hogy csökkentik az önálló ekzisztenciák számát, az adóval túlterhelt kisiparos és kiskereskedő kénytelen becsukni a boltját, és a tőke zsoldjába szegődni. Ezekből is proletárok lesznek és nem hisszük, hogy a proletárok számának szaporítása érdekében állana ennek az osztályharczól amugy is eléggé sújtott országnak.

Ezek az adó kiivetési mizériák is minden szónál ekesebben bizonyítják, mennyire megérett már nálunk a fokozatos adó szükségességének kérdése. Annál kellemetlenebbül érintheti a közvéleményt az a hír, hogy a fokozatos adót nem a remélt és hirdetett formában fogják megvalósítani, hanem egy olyan formában, amely adórendszerünknek gyökeres változását nem idézné elő. Már pedig ezen gyökeres változás nélkül soha nem lesz javulás a mi adóviszonyainkban, ellenben rosszabb, tűrhetlenebb lesz az állapot évről évre.

Nem akarjuk kétségbe vonni a vezető köröknek jóhiszeműségét, de engedjék meg kijelentenünk, hogy ez a jelenlegi adókiivetési taktika nagyon rossz hatást tett a magyar közönségre. El-

végre az új korszak feljöttével azt várjuk, hogy legalább sérelmeinknek egy része jóakarattal orvosolva lesz. Nagyra sajnálunk, ha éppen ennek ellenkezője következne be.

*** Ki a béke apja?** Hét város versenyzett azért, hogy születőjének mondassa Homeroszt. Maholnap ugyanannyian fognak versenyezni keln azért a másik dícsőségért, hogy magukat valhassák a koalíció uralomra jutása szerzőjének. Eddig él a legujabb béke szerzőjeként József főherceget, Beck gróftot, Barabás Bólat, Kristóffy Józsefet, Méray-Horváth Károlyt, Rosenberg Lajost emlegették Most új pályázó jelentkezett. Berlinből egy német nyelvű röpiratot küldtek szét, amelynek ez a címe: „A magyar katonai követelés és Ausztria-Magyarország hatalmi állása.“ A szerzője: egy külföldön időző hazafi.“ A röpirat még az alkotmányváltás idején jelent meg, de most újra a piacra vetették, még pedig riktó színtű papírosra nyomott következő ajánlással. Ez a híres berlini emlékirat, amelynek alapján a koalíció kénytelen volt kapitulálni.“ No lám: itt az új versenytárs. A berlini hazafi is megreklamálja az apaságot. Az ő emlékirata vetette meg a bécsi paktum alapját és segítette a nyeregbe a koalíciót. Hogy melyik az igazi, törvényes apja a „nemzeti uralomnak“ nem a mi dolgunk eldönteni. Döntsék el azok, akik az apaságért versenyeznek. De jó lesz sietni a döntéssel, mert hovatovább annyira szaporodnak az új rend áldásai, hogy akik megteremtették, szívesen tagadnák.

*** A legujabb koalíciós vívmány.** A honvédtisztek új egyenruhája: ezt is vívmány gyanánt emlegették. Elragadtatva azonban maguk a honvédtisztek sem voltak föle. Hanem azért a méltóságos új-ág szakértő cikkben igazáknak bélyegzi azokat, akik kifogásolták a honvédek új egyenruháját. Majd, — náluk, koalíciós érvelőknél nem szokatlan fordulattal — maga bizonyítja be, hogy az uniformis nem sokat ér. Mert az új uniformisba bujtattott honvédtiszteket ezentul — így írja a szakértő cikk — alig lehet megkülönböztetni a közöstől. Egyszóval, a

forrást, ha gyomor-, bél- és légesőhuruttól szabadulni akarunk.

forrást, ha a vesebajt gyó yítani akarjuk forrást, ha étvágy hiány és emésztési zavarok állanak be.

forrást, ha májbjaktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

MIT IGYUNK? Igyünk mohai

hogy egészségünk megóvjuk, Igyünk mohai

mert csakis a természetes Igyünk mohai

szénsavas ásványvíz erre Igyünk mohai

= a legbiztosabb óvszer. = Igyünk mohai

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva, nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysónál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légeső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta behizonyosodott, hogy még razális betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, a kik községes ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Leszjesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másféltérsenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétértékű mesterségesen szénsavval tellített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes forrást vízet a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

Kedvelt borvíz!

Főraktár: 11j. Heindlhoffer Róbert úrnál Zomborban.

tulipánkormány, amely nemzeti vívmányként az ellenőrzési szemlék elmaradását hozta nekünk, újabb vívmány gyanánt élénk találja az átalakított, az elosztrákosított magyar honvéd-tiszteit. Ez a leg-újabb, legfrissebb nemzeti vívmány. Megbotránkozással veszi tudomásul még a félhivatalos szakértője is. De azért ők hazafiak maradnak, sőt megtámadhatatlan, sértetlen, szabadalmazott tulipán-hazafiak.

Hírek.

*** Szt. István ünnep Zomborban.** Mig az egész országban első királyunk emlékét nemcsak a kath. egyház, hanem az egész nemzet egyöntetű fényeséggel megünnepeli, addig itt Zomborban alig lehetett észrevenni, hogy a magyarok innépe lévén. Városunk több kereskedője a zárórán túl is nyitva tartotta üzletét. A hatóság sem intézkedett, hogy az országos ünnep méltóan megtartsék. A vasárnapi munkaszünet törvényes intézkedése Szt. István napra is szól, s mégis azt láttuk, hogy számos üzlet a zárásra vonatkozó törvényes rendelkezéseket sem tartotta be. Ez a kövönny felháborítólag hatott a hazafias lakosság kedélyére. Reméljük, hogy ez jövőre nem fog többé ismétlődni s rendőrségünk éber figyelemmel fogja kisérni, vajjon a törvény és az évszázados szokásjog nemzetiségű különbség nélkül a magyar nemzet szuverenitásának megóvása szempontjából respektáltatik! — Annál fényesebben ülte meg a róm. hath. egyház ezen ünnepet. A plébánia templomban tartott istentiszteleten a megyei tisztviselők Fernbach Károly főispán, a városi tisztviselők pedig Hauke Imre polgármester vezetése mellett, a törvényszék, járásbírószék, pénzügyigazgatóság, foylammérőszék és többi hivatalok tisztviselői pedig főnökeik vezetése mellett testületileg jelentek meg. — Ezenkívül az összes templomokban istentisztelet volt.

*** Rendőri bejelentő hivatal.** Minden nagyobb városban, úgy Ujvidéken és Szabadkán is rendőri bejelentő hivatalok vannak. Zombor sz. kir. város itt is kivételt képez. Rendőri ügyekben jogorvoslat kereső közönség órák hosszágú kénytelen a rendőrség folyosóján különböző csirkefogók és perditák között ácsorogni, míg sorjára kerül és panaszát előadhatja. Ezen anomálián nagyon könnyen lehetne egy bejelentő hivatal kitalálása által segíteni. A lakosság érdeke nemkülönben városunk fejlődésének előmozdítása, sürögősen megkívánja ezen általános mar elfogadott és jónak, czélszerűnek bizonyult intézménynek Zomborban való meghonosítását. Városi tanácsunk figyelmébe ajánljuk e jogos kérés keresztülvitelét.

*** Bácsmegeyi műkedvelői verseny.** E hó 20-án tartotta meg a zombori kath. legényegyesület „Bácsmegeyi műkedvelői versenynek” egybekötött táncmulatságot, mely a kedvezőtlen idő daczára, a legfényesebb erkülesi és anyagi sikerrel végződött. Ugy a bíráló bizottság mint a jelenvalókat a műsor fölött osztatlan elismerésüket fejezték ki. A részletes tudósítást helyszélke miatt a következő számban közöljük.

*** Baja—bezdán—zombori h. 6. vasút.** Bezdán közleg előjárósága a létesítendő vasút által érdekelt községeket aziránt kereste meg, hogy a vasutat a községek hozzájárulási összegzein, a vmege által megszavazott 10.000 K kilométerenkinti segéllyel és az állami hozzájárulással ünnaguk az érdekelt községek építsék meg s ne bízzák annak létesítését magánvállalatra. Az építési tölke 2.100.000 K lenne, melyhez a vmege 60 km. vasutovonalat számítva 600.000 K-val, az érdekelt községek 700.000 K-val, az állam 200.000 K-val járulna, a hiányzó részt

pedig anyagok és fölszerelések törlésztésére az államvasutak gépgyára és a díosgyőri vasgyár hitelezné.

*** A III. oszt. kereseti adóki-
vetésének** folytatóság tárgyalása köv-
vetkező sorrendben megy végbe: Augusztus 23-án (csütörtök) 667—714 t. a orvos, ószeres, nyersbörkereskedő, pálinkafőző, borkereskedő, papucos, kenyérsütő, sütő, viaszgyertya árus, kenyérárus, lisztkereskedő és pék. Augusztus 24-én (péntek) 715—750 t. a. pléh edényárus, kávémérő, posztókereskedő, pu-ka és réz műves, rőfőskereskedő, rövidárúkereskedő, ruhakereskedő, ruhatisztító és sertéskereskedő. Augusztus 25-én (szombat) 751—790 t. a. vegyeskereskedő, sókereskedő, sőr eladás, sórkereskedő, szabó, ruhakereskedő, szállítási üzlet, szállító, szatócs és dohányárus.

*** Tanítói állások betöltése.** A zombori iparos tanoncziskolánál alkalmazott tanerőknek megbízatása lejárván, az összes iparisokai tanítói állásokra pályázat hirdették. A kérvények augusztus 30-ig Krizmanics Imre felügyelőbizottsági elnöknel nyújthatók be.

*** Jóváhagyás.** A vármegye jóváhagyta a zentai szegényházra vonatkozó alapítólevelet, a szabályzatot és megjelölő hangzó közzönetet mondott Freund József és neje alapítóknak bőkezű és nemes alapítványukért.

*** Himen.** Breuer Juliskát, Breuer Károly szabadkai börkereskedő leányát eljegyezte Klein Albert a zombori export malom főkönyvelője.

*** Egyházmegyei közgyűlés.** A bácskai, alsóbaranya, verőcze- és szegregmegeyi reformátusok egyházi és világi küldöttei gyűléseztek Baján f. hó 14. és 15-én. A gyűlés elnökei egyházi részről tisz. Szabó Péter esperes, világi részről pedig nmélt. Cseh Ervin egyházmegyei gondnok urak voltak. A gyűlés tárgyat 70 pontból álló tárgysorozat képezte, a gyűlékezettek belétele, az egyházmegye szellemi, erkülesi és anyagi ügyei, közgazgatási, tanügyi, építkezési, missziói, gyámügyi és fegyelmi ügyek, stb. A gyűlés mindkét napon 8 órától 1-ig és d. u. 3—7-ig tartott. A gyűlés tagjai 16-án oszoltak széjjel.

*** Az ipariskola tanítóinak** továbbképző tanfolyama az idén Szegeden igen szép sikerrel végződött. A hallgatók között Bácskából résztvettek a tanfolyamon: Becker Antal (Paripás), Czinkler Gyula (Zombor), Czirok Ernő (Szabadka), Cseh János (Ada), Parkas Ferencz (Bezdán), Gräff István (Zombor), Hauk József (Bajmok), Ispánovits Mátás (Szabadka), Kemény János (Bajmok) és Molnár Mihály (Topolya).

*** A zombori ipartestület ün-
nepe.** F. hó 19-én tartotta meg a zombori általános ipartestület új helyiségeinek felavató ünnepélyét. A szemergő eső ellenére is az összegyűlt sokaság minden helyet betöltött. A közönség soraiiban ott láttuk megyénk főispánját és városunk országgyűlési képviselőjét is. Az ünnepély első pontja az ősz, de még mindég fiatalos erővel és munkakedvvel bíró elnöknek, Frey Imrének megnyitója volt. Ezután következett Petényi József tanítónak az ipartestület múltját tárgyzó és jelentőségét méltató, erősen hazafias szellemű és lendületes ünnepi beszéde. A testületi szellem ébredésével Zomborban is megalkult az általános ipartestület, melynek iparosai felé nagyrabecsüléssel kell fordulnunk. Az egyesületnek első elnöke Frey Imre, tisztviselői Dr. Nikolicz György és Redlinger J. voltak. Az egyesület életében kiemelkedő mozzanat az egyleti lobogó felszentelésével, 1891-ben történt. A lobogó alatt ekkor már 700 iparos tömörült. A népkör-

ből alakult iparos kör később egyesült a dalárdával. Ez az egyesülés kétségtelenül üdvös a testületre nézve, mely első sorban tagjai szellemi szükségleteinek művelésére van hivatva. Iparunk eddig béklökben zártan szoylódott, melyekből csak hazafias munkássággal menekühtünk. Petényi érdemes beszédét zajos éljenzés közben fejezte be. — A beszédek után allegorikus élőkép volt, mely szerkezeténél, ügyes megjelenítésénél és életlő jelmezével fogva, kiváló volt. A mű tartalma röviden az, hogy a Tudomány, mely felszál az égbe, a Földművelés, mely a földön marad, a Művészet, mely az elfáradt lelkeket tidíti fel, a Kereskedelem, mely gyorsan „kinek mi kell azt ad”, a győzelem pálmáját egyhangúlag az „Iparnak” adják, mert a „kulcsot a titkok zárának” és a boldoguláshoz eszközeit munkás kezek adják. Az élőkép ügyes szereplőit a Tudomány megszemélyesítőjét Répits Mariska k. a., a Földművelés megszemélyesítőjét Partits Adél k. a., a Művészet megszemélyesítőjét Gyurkovits Ilonka k. a., a Kereskedelem megszemélyesítőjét Paul Karola k. a., az Ipar megszemélyesítőjét Marton Rozika kisasszonyt, valamint az irodalmi becsü küssa szerzőjét Szántó Károlyt zajos tapsokkal ünnepeleék. Az ünnepélyt az egyleti dalárda a Szózatall kezdte és a Hymnussal zárta be. Ezután tölzötték, tombola és táncz következett a derék Sipos Ferkó szép zenéje mellett, mely reggelig tartott.

*** Életmentő százados.** Pfeifer Viktor, a marosvásárhelyi csász. és kir. 62-ik gyalogezred századosa, ki rokoni látogatására idözött mult héten Ujvidéken, szerdán délután a szállótelepek mellett a Dunaparton sétált. Ez volt szerencséje az ott fürdő Idei Róza 13 éves leánynak, kit a víz árja elragadott, a mit észrevéve a százados, ruhástól a folyóba ugrott és a fulladozó leánykát még idejekorán kimentette.

*** Bácsmegeyi izr. tanító
gyűlése.** Az Országos izraelita tanító egyesület „Bács-Bodrog megyei Pótköré” 1906. augusztus hó 27-én, Szabadkán tartja rendes évi közgyűlését, melyre a kör tagjai, a megye területén működő izr. tanítókat és iskolázásokat és a tanítás ügyének barátait tisztelettel meghívja Erdős Jakab köri elnök és Stricker Simon köri jegyző. — A körülés naprendje: I. D. e. 9 óraker. 1. Elnöki megnyitó, mondja Erdős J. bajai igazgató, elnök. 2. A zentai jegyzőkönyv hitelesítése. 3. Titkári jelentés. 4. Az új tanterv és a zsidó iskola. Irta és felolvassa Nagy József bezdáni tanító. 5. A gyermek megfigyelése. Irta és felolvassa Bogdy Simon adani tanító. 6. A családí nevelés legfontosabb alapelvei. Irta és felolvassa Fodor Dávid szentesi igazgató-tanító. II. Délután 3 óraker. 1. Esetleg indítványok, melyek legkésőbb augusztus hó 24-ig írásban a jegyzőhöz beküldendők. 2. Az 1908. évi körülés helyének megállapítása. — Mindazon tanítók, kik a gyűlésen részt akarnak venni, jelentésk be ezen szándékukat Stricker Simon köri jegyzőnél Baján, augusztus hó 20-ig.

*** Véres verekedés.** Cserosovics Pál topolyai asztalosmester az ottani központi szállóhadban többekkel borozott. Később kártyázni kezdtek miközben Puholák János topolyai cipészemster, kinek egyik keze teljesen le van vágva, szintén asztalkához ment, hogy velők kártyázzék. Kártyázás közben összevesztett Cserosovics és Puholák, mire a vendéglős kituszkolta őket az utcára ahol Cserosovics felpofozta Puholákot, mire ez nekiesett Cserosovicsnak és verekedés közben két helyen megszurta Puholákot, ezért másnap kihallgatta a csendőrség. A büntügyi vizsgálatot — mint topolyai levelezőnk írja — az ottani kir. járásbírószék megindította.

* **Elgázolta a vonat.** Még meg sem indult, már is elgázolás történt. Kedden délelőtt 8 óraker Verbászon a zombor—óbecsei vonalon Kleinherz Mayer budapesti illetőségű vonatvezető a vasúti kocsikat akarta összekapcsolni. Lába beleakadt a sínekbe és elesett, miközben a vonat megindult és keresztül ment rajta. A bal lábát elvágta a kerék, a jobbát összetörte. Su'yos sérüléseivel a szabadkai kózkórházba szállították.

* **Eljegyzés.** Dr. Szentiványi Armin újvidéki ügyvéd eljegyezte Kunetz Ignác leányát Paulát Szabadkán.

* **A halál önkéntesei.** Tudósítónk írja: Óbecsén rövid idő alatt a negyedik öngyilkossági eset történt. Mult szombaton Raics Juliska, alig 17 éves gyönyörű szobaleány ugrott a Tiszába, ahonnan már elaléltan mentették ki. Hétfőn egy öreg szerb ember akasztotta fel magát, mert a menyével valami fölötti összevetett. Kedden Prodanov Lyubkó 20 éves legény ugrott a Tiszába és csak másnap találták meg a holttestét. Ma pedig egy fiatal menyecske, Naosa Sándorné akart megválni az élettől. A fiatal asszony, kinek szép két kis gyermeke is van, — mérget oldott fel és azt itta meg, hogy megválhasson a neki, nem tudni miért oly nehéz élettől. — Mire hozzátartozói észrevették, nagyon rosszul volt már az asszony. Gyorsan orvost hívtak, ki ellemesztett adót árda a makacs öngyilkos nem akarta bevenni, míg kényszerrel be nem adták neki. Most már jobban van, de folyton azt hajtogatja, hogy neki nem kell az élet és elföldeli magát.

† **Halálos végű verekedés.** Crnajački Mladen és Balaban Pál boldogasszonyfalvi parasztagadák — mint levelezőnk írja — már régóta ellenségeskedtek és bosszút esküdtek egymás ellen. Eleinte a bosszu csak próbób kellemetlenségszerzésből állott, az utóbbi időben azonban gyakori szóharca fejlődött ki. A két halálos ellenség a mult hét vasárnapján Zsivanor Milivoj boldogasszonyfalvi korsáros kormájában találkozott. Amikor egymást meglátták ismét a gyűlölettség kekedett felül. A legnagyobb szitkokat szórták egymás felé. Végre is Crnajački annyira nekidühödött, hogy kést rántva, azt teljes erővel ellenfele mellébe döfte. Balaban a halálos szurás folytán összerogyott és rövid kínlás után meghalt. A gyilkos azonnal letartóztaták és az újvidéki ügyészséghez bekísérték.

* **Csillag Károly dr.,** fővárosi ügyvéd, ügyvédi irodáját Budapestről Zsalyára helyezte át.

* **Mégis legszembek a bácsamegyei asszonyok.** Egy szépséges újvidéki uriaszony: dr. Fischer Henrikné Török Aranka az abazszi szépségversenyen a második díjat nyerte el. Ez a hír, amelyet a fővárosi lapok is közöltek, és a mely az újvidéki szép asszonyok örök dicsőségének örögbiztosítója val, — bizonyára megérezte örömet fog kelteni, hisz egy földink vitte el megannyi, a világ minden részéből összesereglett szép asszony elől azt a pálmát: amelyre az asszonyok a legbüszkébbek.

* **Újvidéki fényképész kitüntetés.** Ismét figyelemreméltó kitüntetés érte Singer József újvidéki fényképész Singer S. zombori földink testvérbarátját, montenegrói és szerb udvari szállított, amelyben ezévi augusztus elején Nikita fejedelem a „tudomány és művészet” I. osztályi rendjelével tüntette ki. Singer ezt a kitüntetést abból az alkalomból kapta, hogy Milena kir. hercegnő életrajtszerű képét megfestette.

* **Kisiparosok és a katonai szállítás.** A magyar királyi honvédség 1907. évi lábbeli szükségletéből a magyar

kisiparnak 16420 pár bakános jutott. E szükségletre 15 kamara körülettől 2105 iparos pályázott. A szakbizottság a fozósztást úgy eszközölte, hogy a szállítandó 16420 bakanosból a szegedi iparkamara területén lakó cipészek 2010 darabot szállítanak.

* **Családi estély.** Az óverbázi egyesület a szokásos házi estélyét f. hó 25 én tartja meg a Stetzenbach főle vendéglő állandó szinkörében, mely pazar fényben kivilágított hatalmas terem most kerül bemutatásra a művészi színpad összes változataival. Kezdeté este fél 9 óraker. — Nem tagok részére beléptidj személyenként 1 K családijegy 240 K. A műsor a műkedvelők egyesületi 12 tagból álló jól szervezett zenekara, zongora négykezes, hegedű solozongora kísérettel, magán jelenetek stb. ügyesen összeállított pontokból fog állani. Tekintve Verbász utjonnan épült modern legnagyobb szállójának megnyitójának ünnepélyét s az ezen estélyek teljes családias voltát, számos látogatást kér az elnökség.

* **Szent-István nap Újvidéken.** Balla Aladár dr. főispán körlevelében értesítette a városi tisztviselőket, hogy a szent-istván napi istentiszteleten valamennyien testületileg fognak részt venni. A főkapitány szigorú rendeletet adott ki, hogy valamennyi üzlethelyiség egész napon azt zárva maradjon, szintugy az életmiser piac is e napon csak reggel nyolc óráig tarthat. — Bizony nálunk Zomborban 11 óráig, sőt délig volt nyitva számos üzlet.

* **Az iparzikkekkel való házalás betiltása.** Ismeretes kereskedelemügyi miniszternek az az álláspontja, hogy — fölmerült szintalan visszaéléssel szemben, végképp eltájtja a községben és városban az iparzikkekkel való házaló kereskedést. Legutóbb Szenties város képviselőtestülete hozott oly értelmű határozatot, melynél fogva a házalást a város területén tiltja. A kereskedelemügyi miniszter ezt a határozatot jóváhagyta és mivel ez a döntés elvi jelentőségű, most közli az összes törvényhatóságokkal és ezek közt a székesfővárossal is.

* **Új postamester.** A temesvári posta- és táviradigazgatóság Ehrlich Ilona szászvárosi lakost a bácsyfalvi postamesteri állásra kinevezte.

* **Az újvidéki rendőrség elismertetése.** Abból az alkalomból, hogy Balla Aladár dr. főispán szerdán délelőtt Andrassy Gyula gróf belügyminiszternek a folyó úgekről jelentést tett, illetékes helyen a legnagyobb dicsőrelet emlékeztek meg az újvidéki rendőrség kitűnő működéséről és főleg dr. Demetrovits Vladimir rendőrfőkapitányról nyilatkoztak a legnagyobb elismerés hangján. Az újvidéki rendőrség kitűnő működését már előzőleg is ismételtelen elismerték, Demetrovits Vladimir főkapitánynak a dicsőreletből akkor is bőségeseg jutott ki, amikor a közigazgatás egyszerűsítésének kérdését tanulmányozták és amikor az akkori belügyminiszter a rendőrfőkapitányokat felhívta, hogy memorandumban fejtsék ki e kérdés gyakorlati keresztülvitele érdekében vallott nézeteiket. Ekkor valamennyi vidéki főkapitány között az újvidéki rendőrfőkapitány memorandumuma volt a legmegfelelőbb és a benne kifejtett eszmék illetékes helyen nagy tetszéssel találkoztak. A kormánynál az újvidéki rendőrség működését, mint a rendőrség mintaképét emlegetik, mely elismerésből kétségtelenül az oroszlanrész a főkapitányt illeti.

* **A kereskedelmi miniszter elvi határozata.** Egy konkrét esetben a közgyűlés a kereskedelemügyi miniszter kimondta, hogyha az elsőfokú iparhatóságtól iparünnepélyt nyert egyén elhalt, mielőtt

az ünnepélyt magad és felebezzéssel megtámadott iparhatalmú határozat jogerőre emelkedett volna, özvegyét az ipartörvény 40. § ában biztosított özvegyi jog nem illeti meg.

* **Pacsér község új jegyzője.** Pacséri tudósítónk jelenti, hogy a község jegyzőjévé a képviselőtestület nagy többséggé Simon Jánost, az ottani függetlenségi párt lelkes vezérterfiát választotta meg.

* **A szabadkai ügyvédi kamara** közhírré teszi, hogy dr. Ott Ferenc ügyvéd lakóhelyét Újverbászról a kamara területén belül Kulára helyezte át és hogy dr. Grósz Ferenc óbecsei ügyvédet az ügyvédek lajstromába iktatta.

Felavatas.

A napokban zajlott le a zombori ipartestület felavató ünnepélye. Az ünnepély az iparosok öntudatának, hazafiságának, a nemzet gazdasági munkásságához megkiváncsoltatott erkölcsi erőnek reprezentálása volt. Mind a három tulajdonság úgy az egyében, mint az elemekből előálló gazdasági szervezeten egyaránt fontos.

Az öntudat számottevő azért, mert a termelés kétszeres értékű, ha az egyén tudja, hogy törekvéseiben nem elszigetelten áll. Ha tudja, hogy törekvése egyesül egy nemzetet alkotó többi elem törekvésével. Ez a faji öntudat, melynek a mai gazdasági berendezéshez képest erőnek kell lennie. Erőnek kell lennie, bárha a mai társadalomtudomány az egyetemes ösztermelés utópisztikus ábrándjaiért, a faji jelleg, a szovinizmus korlátai ledöntésének szükségességét hirdeti.

A hazafiság az öntudat folyománya, iktetvéretek, egymást kölcsönösen izmotkítják, az egyik nincs a másik nélkül. Ez nálunk magyaroknál különösen fontos. Az elmúlt borús napok fallegai közül, még csak gyengén törnek elő az éltetadó, a munka napjának sugari. E napsugarak maguk azonban nem elegendők, ha nem járul hozzájuk az emberi tevékenység. A társadalmi és gazdasági élet szoros kapcsolatban állanak egymással. Ha az előbbi egységes, az lesz bizonytal az utóbbi is. Ez emberi tevékenységnek tehát egészséges társadalmi életnek létfeltételeit létrehozó, erősítő intézmények alkotására kell kiterjednie. Az idők folyamán elkorhadt alapok helyett óvatosan rakott új alapokkal kell betölteni. Szilárd építményeket kell alkotniuk, melyek daczolni tudjanak az idők viharaival. Hazafiság nélkül csupán fűta morgának jöhetnek létre, melyek az első viharra a semmibebe vesznek.

És ezek után eljutottunk a tulajdonképeni erkölcsi erő fogalmához és jelentőségéhez. Mert az erkölcsi erő nem egyebb, mint az öntudatnak, hazafiságnak némi etikai elemmel való egyesülése. Ami az egyén életében az oxidáció folyamata, az a gazdasági szervezetnek életműködésében az erkölcsi erő. Ez az ami a káros vegyi elemeket a szervezetnek egyes részéből kiküszöbölő s ezáltal az egész életképessé teszi. Ennek az erkölcsi erőnek a biztosítéka az egyesülésben rejlik. Ennek körülbástyázására alakultak meg a középkori czéhek, melyek — mint tudjuk — éppan ellenkező hatással voltak az ipari életre, mint a minőt czéloztak. Ennek az erkölcsi erőnek biztosítékai a czéhekkal ellentétben ma már öntudatos egyesületek. A jognak, mint emberi intézménynek, fejlődésénél érvényesülő azon sarkigazság, hogy különféle, egymással néha homlokegyenest ellenkező intézmények, egy ugyanazon emberi alapvagy szolgáltatásban állanak az idők mulásával, a gazdasági fejlődésre szintén eredménnyel alkalmazható. Vajjon a czéhek és a mai ipartestületek nem-e ugyanazon emberi alapvagy kielégítésére hivatnak? Vajjon nem-e ugyanegy többlet származó

intézmény a kettő? Es mégis az egyik öntudatlan, teljesen gazdasági haszon nélküli, a másik öntudatos, az emberi belátás szülte, életerős intézmény. Intézmény a megadott általános feltételek mellett, mely azonban a fentemlített tulajdonságokkal csak akkor bír, ha a gazdasági haladáshoz megkívánlatos feltételek összetételének, az erkölcsi erőnek táplálására, érvényrejuttatására törekszik. Mert enélkül minden törekvés, legyen az bármily nemes, „olyan, mint a sírhant fölötti virágpepel, csak takarja az enyészetet“.

Ezért töltene el bennünket örömmel és büszkeséggel az iparosok ünnepén tapasztalt tulajdonságok. Mert ezek biztosítékot nyújtanak nekünk a gazdasági haladás helyes irányára nézve. Mert csak így lesz lehetséges, hogy ezen az alapon, egy életerőtől pezsgő fiatal nemzedék dícső férfikora halhatatlan magassággal emelkedjék fel“.

Briedman Andor.

5871.
1906.

Pályázati hirdetés.

Szeghgy községben üresedésbe jött irnok végrehajtói állásnak betöltése céljából ezenel pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból előleges havi részletekben 800 korona.

Felhivattak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket sajátkezűleg irva szabályszerűen felszerelve (jegyzői oklevéllel bírók előnyben részesítettnek) hozzáam **folyó évi augusztus hó 30-ig** annyiaval inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A választási határnap utólag fog ki-tűzteni.

Topolya, 1906. augusztus hó 12.

Osászárr,
főszolgabíró.

Borbély üzlet

átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a **Kossuth Lajos-utcában, a Falcione-féle** házban levő **May András-féle**

borbély- és fodrász üzletet

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg berendezve, tovább vezetem. Amidőn a n. é. közönséget a legjobb kiszolgálásról bi ztosítom, kérem nagybecsült támogatását.

Teljes tisztelettel

Dédity Csedomir,

borbély és fodrász.

Egy jó minőségű és trágyázott
190 kat. holdas birtok
szorgalmas 5 kis gazdának részibe
való megmunkálásra, avagy béibe

kiadó.

Bővebbet a tulajdonosnál.
Czím a kiadóban megudható.

Eladó.

Teljesen jó karban lévő Ó-német stíli hálószoba berendezés elköltözés miatt jutányosan **eladó.** Tudakozódhatni

Temesváry gyógyszerárában

Folyó hó 29-ig.

Deákok.

Jó házból származó izr. deákok gondos, teljes ellátással felvé-
tetnek

Beck Manónál

Zombor,

a Honvédkaszárnyával szemben.

Minden utánzás és utánnomás büntetendő.
A Thierry-féle balzsam

Allein echter Balsam
aus der Schutzengst-Apphelt
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

csakis a zöld apáca-védjegy-
gyel valódi.

Törvényileg védve!
Páratlan és leghatásosabb
szer emésztés, gyomorgörs,
kólíka, katarus, mellfájás,
influenza stb. Ara 12 kis,
vagy 6 dupla, vagy pedig egy
nagy különlegességi üvegnek
patent zárral 5 kor. franco.

Thierry centifolia
kenőcese

netovábbja a szerekeknek mint
Páratlan és leghatásosabb
szer emésztés, gyomorgörs,
kólíka, katarus, mellfájás,
influenza stb. Ara 12 kis,
vagy 6 dupla, vagy pedig egy
nagy különlegességi üvegnek
patent zárral 5 kor. franco.

THIERRY A.

gyógyszerész.

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár: Török József és Dr. Egger I. Leó
budapest és Vértes L. lugosi gyógyszeré-
szeknél.

Kapható: Németh városi gyógyszerára,
Zombor Szent-Györgytér telefon szám 71.

SCHÖN ADOLF

KÖNYV-, PAPIR- és ZENEMŰ-KERESKEDESE
ZOMBOR (KOSSUTH LAJOS-UTCZA.)

ALAPITTATOTT 1852-BEN.

Az összes helybeli és vidéke iskolákban előirt

tankönyvek

==== ódon és új állapotban, ====
valamint író- és rajzeszközök az olaj és aquarell
festészet összes kellékei legjutányosabban
kaphatók:

SCHÖN ADOLF
könyvkereskedésében.

Könyvek tartósan, gyorsan és olcsón köttet-
nek, iskolatáskák nagy választékban.